

A MESSIÁS SZILASON

NAGY ZOLTÁN MIHÁLY

Nesztelenül suhanó luxushintón érkezik. Az ezüsthényben megtestesült csoda nem gurul, de úszik a zötykölőssé vetemedett úttest fölött. Lassan, méltóságteljesen.

Jövetelét jóelőre, portabejárással jelezte Bakó Dániel, aki emberöltő óta a helybéli anyaszentegyház erős bikanyakon trónoló feje.

Megsüvegelt tekintélyének latbavetése nem történt hiába. Eljövén a jelzett óra, tódul a nép felajzott kíváncsisággal, nyájasan. Látására a mindenható ismeretlenek, hallására az áhított igéknek.

Ácsorognak félholddá fogyott öreg férfiarok, tündökölnek kerek-sápadtan a fiatalab-bak. Bakó Dániel portájának drága pénzen remekbe kovácsolt vaskerítése előtt. Körülfoly-ják ámuldozva a könnyű sóhajjal megállapodó pompás fogatot.

Ez igen!

Ez – kocsi.

Nem bűdösen durrogó benzinfogatú szekér!

Bakó Dániel a fogsorát fényes mosollyal villogtató férfiúra figyel. Amint a jöve-vény felettebb elegánsan kiszáll, fürgé örömmel ragadja meg a kezét, fohajtozik alázato-san, üdvözlést rebeg. Utána fordul a gyülevész nép felé.

– Íme, ahogy megmondtam tinéktek: itt a mi Megváltónk. Köszöntekek illőképpen!

Hajladozik a sokaság. Engedelmesen, de némán. Soha sem is szembesültek ekkora méltósággal, hát nincs bátorságuk a szóláshoz. Nehogy buta módon elriasszák az ismeretlen magasságokból hozzájuk leereszkedő jövevényt. Állnak, várakoznak. Ebből még nem lehet baj!

Nincs is. Barátságos, megnyerő hang terjeszti szárnyát fölénk.

– Jó napot, emberek. Látom, sokan várnak. Nem jövék hiába.

Mereszti szemét a nép, nem akar hinni a fülének.

De hisz ez – ember!

És azt mondja, mi is!

Hát való ez? Nem látomás?

Nem. Előttük a daliás idegen. Akár megérinthenék, ha lenne merszük hozzá. Inkább a szívükbe fogadják.

Isten hozta!

Vagy küldte?

Mindegy. Itt van. Érthető igét hullat. Vágyunk szerint való.

– Ennyi emberrel külön-külön nem foghatok kezét, mert az idő – pénz. De a megbízot-tam révén mégis. Tekintsétek úgy!

Az idegen hangjából kimért, de jóleső kedvesség csurog. Megfogja, rázza hevesen, hosszan Bakó Dániel izzadt tenyerét, akinek arca a pirosposztság boldogságtól emelkedik magosra, föl egészen a mennyekbe. Onnan pillog alá a szájatató falubeliekre.

– Lássátok szemetekkel, micsoda megtiszteltetésben vagyunk!

Bólogatnak a fejek. Egy-két könnyen lelkesedő atyafi elszántan vivátot kiált. Lesz a páros hangból abban a minutumban terebélyes kórus, körülrajongani az idegent.

Hogy annak egyetlen intésére rögvest elnémuljanak az örvendező ajkak.

– Emberek, ne pazaroljuk az időt efféle túlzásra. Jövetelem célját ismeritek. Lépünk hát a dolog velejére. Jól mondom?

De mennyire!

Szentigaz: bekopogott Bakó Dániel mindenik viskóba, áhítatos érveléssel nyakát szegte az ágaskodó kétségeknél. Felragyogtatta boldogulásunk hét színnel ékes szívárványát. Azért vagyunk itt!

– Akkor essünk túl rajta. Kérdezzetek!

Ümm.

Könnnyű azt mondani.

Csakhogy a kérdések megbújnak gyáván a legbelső zugokban, megmutatkozni nem akaródnak nekik. És ha nyakon csipve kiráncigálnánk onnan akárcsak egyet – fel kéne azt ruházni tisztes szavakkal. Az pedig minékünk nem megy.

Az idegen türelmes. Bakó Dániel kevésbé. Szigorúan rápirít darvadozó híveire.

– Hallottátok! Tudjátok: a földről van szó. A földtől, ami kenyeret ad és magába fogad, ha megfutva evilági pályánk. De addig is: élni kell. Jólakni mindennap! Ha van miből. Nincs. Keveset ad a föld. Hát kérdezzetek!

Úgy van.

Élni kell. Kéne.

De szólni, most? Hogyan?

– Emberek, ne féljetek. Nemcsak szóból, a hallgatásból is értek. Halljátok hát ajánlatomat.

Ez a beszéd!

Betölti a kíváncsiság tátongó gödreit nyugalmas várakozással. Hozzánk, helyettünk, értünk szólj, jövevény!

– Tiétek a föld, de elaprózva. Művelnétek, de a két kezetek ahhoz gyöngye és kevés. Mint a kenyér, amit kezetek nyomán a föld adhat tinétek.

De szépen beszélj! Nem is: igazat szólj! Miért nem jöttél hamarabb?

– Enyém a pénz, megszámlálhatatlan. Befektetem, mert a föld arra vár. Hogy pénzt vessek bele. Megtermi, visszaadja sokszorosan. Mint a búza: egy szem garasból kövér bankót. Így képzeljétek el!

Elképzeljük. Látjuk. Áldott a te ékesszólásod, jövevény. Tiszta gyönyörűség hallgatni.

– Namármost. Nekem a föld kell, nektek a pénz. Köttessek meg hát az üzlet.

Ajjaj.

Hogy kell azt csinálni?

Emlékezzünk a régi igazságra: kettőn áll a vásár.

És mind a kettő résen: nehogy ráfizessen!

Bocsásd meg az eretnek gondolatot, tiszteletre méltó jövevény. De gondold bele: a te pénzed – hiszen úgy mondtad – megszámlálhatatlanul sok. Nekünk csak enyink van: a kicsike földünk. Áhított, de elátkozható kincs. Nem bírunk vele, hát muszáj megszabadulnunk tőle. De milyen áron?

Vesébe lát az idegen, meghallja a ki nem mondott aggodalmakat is. Szemrebbenés nélkül kérdez.

– Emberek, nem bíztok bennem? Hogy tisztességgel megfizetek a földért?
De. Bizunk, hiszünk. Ezer évek óta. Úrnak, papnak, elvtársnak. Szentbeszédnek, pironan suhogó szép szavaknak. Ebbe rokkantunk bele!
Te most mindenkinél különkülön ígéréd a megváltást, hát hogyan hinnénk: tisztességgel megfizetsz. De – mennyit?
Elnyílván mind a sok száj, lesi szorongva a legfontosabb ígét.
– Hektárja ötven pénz.
Felhördül a nép: az csak egyhavi nyugdíj!
– Zöldhasú bankókban, azonnal.
Vagy úgy!
Az más.
Azzal már lehet mit kezdeni. Igaz? Nem igaz? Van valakinek kifogása?
Van. Félénken felröppenni bátorodik egy kérdés.
Utána hová tepedüljünk? Mikor az ötven pénzt már feléltük?
Az idegen mosolyog. Bakó Dániel megneheztel a szemtelen kérdezőre.
– Butasággal nem kell zaklatni megváltónkat. Vajon az ő tiszte a jövőtökbe látni? Ő a nyomorúságos jelent akarja orvosolni. Ha hagyjátok.
Az idegen széttárja a karját, mint Isten embere áldást osztva.
– A megbízottam jól beszél. Ne tudakoljátok tőlem a jövőt. A ti életereket ti élitek. Én csak a magamét.
Ez is igaz. Szent igaz! Kussoljátok, kétségek.
Mi dolgunk a jövővel, ha máma követelődzik morogva a hasunk!
Lesz valahogy. Kialakul. Hát nem?
Vagy igen, vagy nem. Mindenesetre: ha felröppen egy ijedt madárka, számyra kap a többi is, mert veszélyt sejt. Röpködnek az aggodalmak.
Ötven zöldhasú – kétszáz pénz. Annyi kenyér annyi napra. Utána felkopik az állunk!
Ingünk, gatyánk csupa rongy, bakancsunk elvászott. Miből teljék jobbra!
Ha veszed, elviszed a földet – alá sem tudunk bújni szegényünkben!
Kevés az ajánlat, jövevény. Nem lehetne több?
Bakó Dániel haragosan pillog a szentségtörő népre. Elúszni látja a megígért jutalékot.
Az idegen keze lehanyatlik, láthatatlan redőny zsinórján rántja alá.
– Nem lehet több. Nekem ennyit ér.
Világos beszéd. Keményen kopogó ige.
Nem erre vártunk!
– Döntsetek, mert az idő pénz. Ha itt nem, másutt lesz üzlet. Várnak.
Azt ne.
Itt ne hagyj bennünket, jövevény: még remélünk!
– Megmondtam: ötven pénz.
Hallottuk. Értettük.
Csak azt nem, abból a sokból miért nem mondasz többet!
Bakó Dániel kínosan repedezett mosollyal, majd zengő szóval is biztatja a sokaságot.
– Éljetek az alkalommal, ne szalasszátok el a szerencsét!
A komor csöndben fölfénylik ifjú telihold-arc, tapintatos elszántsággal.
Maga, Danyi bátyám, megköti az üzletet?
Úgy van!

De jó kérdés!

Mert ha maga igen, akkor mi is. Feleljen!

– Én-e? Én – nem!

A szentséges mindenit magának, hallja! Hát csak a mi földünket viszi vásárra?

– Én a földemet a fiainak adom, ráhagyom. Bírja erővel, pénzzel. Hiszen tudjátok.

Igaz. Tudjuk. Ifjabb Bakó Danyi gazdag ember. Bármit markol, arany lesz abból. Ki tudja, hogyan csinálja.

Mi azt sem, mitévők legyünk. Pedig a jövevény türelme elfogyóban. Mindjárt beül a hintóba, faképnél hágy bennünket.

Jó istenünk, most segíts! Ha már eddig elmulasztottad.

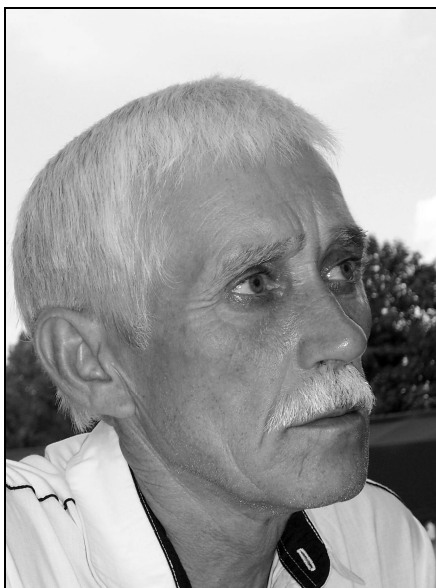
Semmi jel. Ebben a percben is mással vagy elfoglalva?

Akkor megyünk a saját gyarló eszünk után.

Elfogadjuk az apró verebet, mert ha máma éhen döglünk, holnap hiába kínálsz tűzokpecsenyét!

Aláíratik mind a feketé betűkkel televetett szép fehér papír. Üttetik rájuk fenséges pecsét, szállnak a remegő tenyerekbe zöldhasú bankók. Elnyeri megérdemelt jutalmát Bakó Dániel zsebe is.

Az idegen búcsúzóul megemeli setét kalapját, elsuhan a szomszéd falu felé. Senki nem látja, nem hallja: elégedetten mosolyog, dűnnyög a csodamasina puhaságos kényelmében.

Nagy Zoltán Mihály. (Kocsis Csaba felvétele.)